

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
& ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ &
ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Ταχ. Δ/ση: Πανόρμου 2
11523 Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Σπαθόπουλος
Τηλ.: 210 6430169
: e-mail: k.spathopoulos@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΕΝ
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Μεσογείων 119
Αθήνα 11526

ΘΕΜΑ: Ερώτηση με Α.Π. 2963/1.2.2024 (ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/12032/208/2.2.2024) Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ «Επικαιροποίηση και βελτίωση και του θεσμικού πλαισίου για τη προσβασιμότητα»

Σχετικά με την ερώτηση του θέματος, σας γνωρίζουμε ότι :

Το ΥΠΕΝ, από την ίδρυση του Γραφείου Μελετών για ΑΜΕΑ (1985), σε συνεργασία με το αναπηρικό κίνημα (Εθνική Συνομοσπονδία ΑμεΑ), μελέτησε σε βάθος τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, τη νομοθεσία και τη σχετική βιβλιογραφία, καθώς επίσης συγκέντρωσε βιωματικά στοιχεία από τα ίδια τα άτομα με αναπηρίες και διερεύνησε τη δυνατότητα προσαρμογής των προδιαγραφών και κανονιστικών διατάξεων στη Χώρα μας.

Με την έκδοση του «*Νέου Οικοδομικού Κανονισμού*» Ν.4067/2012 (Α'79) και του «*Νέου τρόπου έκδοσης οικοδομικών αδειών*» Ν.4030/2011 (Α'249), αξιοποιήθηκε η δυνατότητα εκσυγχρονισμού των κανονιστικών ρυθμίσεων και θεσμοθετήθηκε η υποχρέωση όλα τα κτίρια μετά το 2012 να είναι προσβάσιμα σε ΑμεΑ και Εμποδιζόμενα άτομα, η δε μελέτη προσβασιμότητας, να αποτελεί τμήμα της Αρχιτεκτονικής Μελέτης.

Σε ό,τι αφορά στους κοινόχρηστους χώρους των οικισμών, ήδη από το 2009 εκδόθηκε η υπ' αρ. 52907/2009 (Β' 2621) Υ.Α. «*Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών.*», η οποία και αντικαταστάθηκε με την νεότερη υπ' αρ. οικ.ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/2022 Υ.Α. (Β'6213). Με αυτές θεσπίστηκαν τεχνικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται σε κάθε μελέτη και έργο νέου κοινόχρηστου χώρου και σε κάθε μελέτη και έργο ανακατασκευής κοινόχρηστων χώρων.

Σήμερα, στο πλαίσιο του Ν.4497/2017 (Α'167), η Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου του Δομημένου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ, παρέχει οδηγίες για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προσβασιμότητα στα κτίρια και την ελεύθερη κυκλοφορία πεζών, ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων σε κοινόχρηστους χώρους στο δομημένο περιβάλλον και μεριμνά για τη συγκρότηση και λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του ΥΠΕΝ.

Ο στόχος της διασφάλισης της κατά το δυνατόν ισότιμης, αυτόνομης και ασφαλούς πρόσβασης των πολιτών με αναπηρία στα υφιστάμενα κτίρια και στις χρήσεις που στεγάζονται σε αυτά (κατοικία, χώροι εκπαίδευσης, περίθαλψης, κοινωνικής πρόνοιας, γραφεία, επιχειρήσεις, χώροι υγειονομικού ενδιαφέροντος, χώροι συνάθροισης κοινού κλπ) είναι ιδιαίτερα απαιτητικός, καθώς πρέπει αφενός, το υπάρχον κτιριακό απόθεμα να καταστεί προσβάσιμο και αφετέρου να εξασφαλίζεται η πλήρης αλυσίδα προσβασιμότητας για ΑμεΑ στους κοινόχρηστους χώρους των πόλεων και των οικισμών.

Από το 2020, βρίσκονται σε ισχύ και οι «Τεχνικές Οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για τη προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα» (Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΕΣΣΕΔΠ 65826/699/2020 (Β'2998)), οι οποίες αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο για την εκπόνηση των αντίστοιχων μελετών.

Στο παραπάνω πλαίσιο και σε εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4488/2017 (Α' 137) για την παρακολούθηση της εφαρμογής της «*Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες σε όλη την Επικράτεια*», το ΥΠΕΝ, ως αρμόδιος φορέας για τη προσβασιμότητα στο δομημένο περιβάλλον, σε συνεργασία με το ΤΕΕ και την ΕΣΑμεΑ, υπό τον συντονισμό του Υπ. Επικρατείας (πολιτικός συντονισμός), προέκρινε από το 2020, την υλοποίηση των απαραίτητων διαμορφώσεων προσβασιμότητας, για ΑμεΑ και Εμποδιζόμενα άτομα, στα κτίρια δημοσίου συμφέροντος όπου δηλ. στεγάζονται δημόσιες υπηρεσίες φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

Στην προαναφερθείσα δράση τα σημεία αναφοράς των Υπουργείων, των Περιφερειών και των Δήμων της Χώρας δια των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων τους, εισήγαγαν στο πληροφοριακό σύστημα (Υ.Α. αρ. οικ. ΥΠΕΝ/ΓΔΧΣ/70755/614 (Β'3756/2021) τα χαρακτηριστικά των κτιρίων του φορέα τους, όπως στοιχεία χωροθέτησης, ιδιοκτησιακού καθεστώτος, επιφάνειας λειτουργικών χώρων, χρονολογίας κατασκευής, αριθμού ορόφων, ύπαρξης ή μη ανελκυστήρα, ύπαρξης προσβάσιμης εισόδου στο κτίριο με αμαξίδιο, καθώς και φωτογραφίες και στοιχεία επικοινωνίας. Με τη μεθοδολογία αυτή, δημιουργήθηκε για πρώτη φορά, μια καταρχήν ηλεκτρονική βάση δεδομένων για 30.000 κτίρια στα οποία στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου ανά περιφέρεια της χώρας και ανά χρήση (Εκπαίδευση, Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια, Γραφεία, Χώροι συνάθροισης κοινού, κλπ).

Σε συνέχεια της καταχώρισης και χαρτογράφησης των παραπάνω κτιρίων, διενεργούνται σήμερα επιτόπιοι έλεγχοι από πιστοποιημένους Ελεγκτές Προσβασιμότητας, οι οποίοι καταγράφουν σε φύλλο πορίσματος τις απαιτούμενες βελτιώσεις, προκειμένου τα κτίρια αυτά, να καταστούν

προσβάσιμα σε ΑμεΑ και Εμποδιζόμενα άτομα. Μεταξύ των σημαντικών παρεμβάσεων είναι και η εξασφάλιση της ασφαλούς διαφυγής σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

Η ορθή συμπλήρωση του φύλλου ελέγχου του πορίσματος, έχει μεγάλη σημασία για την επιτυχία του εγχειρήματος, καθώς εμπειρογνώμονες πρόκειται να κοστολογήσουν τις προτεινόμενες παρεμβάσεις ώστε να δημοπρατηθούν στη συνέχεια τα έργα προσαρμογής των κτιρίων. Προς υποστήριξη των Ελεγκτών Προσβασιμότητας, εκτός από τα επιμορφωτικά σεμινάρια ΥΠΕΝ και ΤΕΕ, που προηγήθηκαν για τη πιστοποίησή αυτών, παρέχεται Φύλλο Ελέγχου Προσβασιμότητας για συμπλήρωση κατά την αυτοψία με τη κωδικοποίηση των θεμάτων και αντικειμένων προς έλεγχο, τις θεσμοθετημένες προδιαγραφές και τα σχετικά επεξηγηματικά σκαριφήματα ανά πεδίο ελέγχου και συμπληρωματικά, σε καθημερινή βάση, Τεχνική Βοήθεια από τη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ.

Η παραπάνω δράση κατέδειξε την ανάγκη περαιτέρω συμπλήρωσης του θεσμικού πλαισίου, για τις περιπτώσεις όπου η προσαρμογή των κτιρίων δεν είναι τεχνικά δυνατή ή απαιτείται δυσανάλογο κόστος σε σχέση με τη παρέμβαση. Σήμερα, το Υπουργείο επεξεργάζεται τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου με τις πλέον ενδεδειγμένες λύσεις προς όφελος όλων των πολιτών, προκειμένου να μην απαξιωθεί το υπάρχον κτιριακό απόθεμα, με την ανάπτυξη της έννοιας των εναλλακτικά προσφερόμενων υπηρεσιών, τον έλεγχο και τη παρακολούθηση παροχής τους, κ.α..

Το θέμα της συμβατότητας οικοδομικού και κτιριοδομικού κανονισμού και νομοθεσίας άλλων υπουργείων, εξετάζεται από την Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας, η οποία θα συμπληρωθεί προς τούτο, με εκπροσώπους φορέων και άλλων θεματικών αντικειμένων. Η περαιτέρω υποστήριξη της λειτουργίας των Περιφερειακών Επιτροπών Προσβασιμότητας, του άρθρου 19 του ν. 4495/2017(Α' 167), προγραμματίζεται μέσα από την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας της Κεντρικής Επιτροπής, με ξεχωριστή μερίδα στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ. Με αυτή τη διαδικασία, θα επιτευχθεί καλύτερη ροή πληροφορίας, και συντονισμός των υπηρεσιών και του μεγάλου φάσματος χρηστών και εμπλεκόμενων με τα θέματα προσβασιμότητας (ιδιοκτήτες ακινήτων, μηχανικών, κλπ) .

Τέλος, στις προθέσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του – προσβασιμότητα στις εγκαταστάσεις και τα κτίρια - είναι η προώθηση το Ελληνικού Σήματος προσβασιμότητας του ΕΛΟΤ, βάσει του προτύπου ΕΛΟΤ 1439 στην ανάπτυξη του οποίου άλλωστε συμμετείχε το ΥΠΕΝ , στη δε φάση αξιολόγησής του Σήματος θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι του αναπηρικού κινήματος.

Η Προϊσταμένη της Δ/νσης

Ε.Δ

1. Χρ. Αρχείο
2. Κ. Σπαθόπουλος

Ε. Χολέβα

